

ZÖLD TENGERALATTJÁRÓ VILLA BUDAÖRS-FARKASRÉTEN

ÉPÍTÉSZ ARCHITECT: **NAGY CSILLA, TÓTH ZOLTÁN**

SZÖVEG TEXT: **DUDICS KRISZTIÁN**

FOTÓK PHOTOS: **BUJNOVSZKY TAMÁS**

Az elővárosi utcakép hagyományos családi házai között szokatlan sziluett tűnik fel: fehér falak és falkeretek, pergolák légies kompozíciója, amely egy térrész lehatárolásával egy épülettömeg helyét jelöli ki. Az utca síkja akadálytalanul, kertként úszik át elemei között-mellett a telek vége felé. Az épület maga valójában e zöld szőnyeg alatt fekszik.

Az Artgroup építészei, Nagy Csilla és Tóth Zoltán számára a feladat egy szinte ideálisnak mondható (északi utcafrontos, dél-délkelet felé enyhén lejtő és elnyúló) telek, a bennük valóban bízó megbízó, az igényességnek korlátot nem szabó anyagi lehetőségek és az alkotásra rendelkezésre álló elegendő idő szerencsés konstellációjában adódott. Lényeges körülmény, hogy a tereplejtés nem egyenletesen oszlik el a telek hosszában, hanem annak nagy része az utca felőli északi harmadára esik, majd dél felé már csak enyhén ereszkedik.

Talán éppen ez az ideálisan feltűnő apró „szépségpötty” volt az, ami a tervezési koncepció gondolati

magját adta. Mivel a megbízók egyszintes házat szerettek volna, és ez – a kedvező kertkapcsolatokat szem előtt tartva – leginkább csak az utcai szintnél jóval mélyebben volt megvalósítható, a tervezők radikális döntést hoztak: nem csak a nappali-közöségi funkciókat, hanem az egész lakóteret, s ezzel a teljes épületet az utcai terepszint alá telepítik, az épület lapos teteje pedig tetőkertként fog megjelenni. A gondolatot olyannyira következetesen vitték végig, hogy az utcai szinten csak egy bejárati előtér és egy lift kubusa maradt – de még ez is átlátható –, egy kéménytessel, csatlakozó mellvédfalakkal és a pergolával fedett kocsibeállóval. Az utcáról nézve az egész olyan hatást kelt, mint egy tengeralattjáró vízből kiemelkedő tornya a periszkóppal, miközben maga a hajótest a felszín alá merül.

A lakószint felépítését egyfajta belülről szerveződő organikuság jellemzi. A belső terek egy vizuálisan is hangsúlyozott hosszanti közlekedőtengelyre fűződnek, keletre az intímabb terek, hálószobák, gardróbok, fürdők, nyugatra a közösségi terek helyezkednek el. Ez utóbbi helyiségeket, a nappalit, az étkezőt és a szalontit magukba foglaló lapostetős épülettömegek szándékoztan nem illeszkednek szigorú rendbe, hanem kötetlenül, szükség szerinti helyen és mérettel csatlakoznak a gerinchez. Ily módon a kert felől nézve nem érzékelhető az épületnek egy külső befoglaló formája, vagy a részeket az egészben elhelyező ritmusa, a ház folytatható, vagy akár rövidebb is lehetne. Ezt a szabadságot végképp kiteljesíti, hogy e térbővületek széles, eltolható üvegezett tolóajtókkal fordulnak a kert felé, azonos padlóburkolattal és -síkkal futnak ki a teraszra, és magukba ölelnek egy kis díszmedencét is. Így az üvegfalak eltolásával

a nappali, étkező és a közlekedő terei a kert és egymás felé teljesen megnyithatók: „nyári üzemmódban” a külső és belső tér akadálytalanul összeolvadhat. Ezek az elemek, a külső és belső tér félátrium- vagy patio-szerű kapcsolódása, a víz megjelenése, a széles üvegfelületek mediterrán térszemléletről tanúskodnak (a szó valós, mély értelmében), ugyanakkor az épület oldottabb, szabadabb formálásmódja, nyitottabb kertkapcsolata, az épületfalra is felfutó zöld és az alacsonyabban beeső pannon napfény kicsit lágyítja az autentikus, szikárabb mediterrán alapvetést.

A közlekedőtengely és a háló-fürdő oldal tömege ezzel szemben formailag egyneműbb, kétoldalt egyenes síkokkal határolt, egységes szintben végigfutó zöldtetővel fedett. Keleti homlokzata teljes felületét acélhálóra futtatott vadszőlő takarja, amelyből csak a széles galériaként kihajtott corten acél lemezekkel keretezett kevés ablak üt rést. A nagyobb megnyitást igénylő helyiségek bevilágítását és kertkapcsolatát ezen az oldalon egy homlokzatsíkból visszahúzott kis zen kert és az erre oldalról nyitott, szomszéd felőli belátástól rejtett üvegfelületek biztosítják. Ennek az épületrésznek a külső felé vörösbe-zöldbe burkolózása komorabb, várfalszerűbb hangulattal, már-már romantikus felhangokkal ellenpontozza a kerti oldali nyitottságot, világosságot.

Szót kell még ejteni az egész épületet és a kertet is átható, belsőépítészeti aprólékosságú és igényességű, az egyedi bútoroktól a „leszállófényekkel” készült padlóburkolaton át a lámpáig, „okos” kapcsolókig terjedő, hihetetlenül részletgazdag, technikailag és vizuálisan is

VEZETŐ TERVEZŐK // LEADING ARCHITECTS:
TÓTH ZOLTÁN, NAGY CSILLA
– ARTGROUP KFT.

ÉPÍTÉSZ MUNKATÁRSAK // FELLOW ARCHITECTS:
KOLLÁR PETRA, KIMLE OLGA,
MÁTÉ ENIKÓ – ARTGROUP KFT.

BELSŐÉPÍTÉSZET // INTERIOR DESIGN:
TÓTH ZOLTÁN, NAGY CSILLA
– ARTGROUP KFT.

BELSŐÉPÍTÉSZ MUNKATÁRSAK // FELLOW INTERIOR
DESIGNERS:
KOLLÁR PETRA, KIMLE OLGA,
MÁTÉ ENIKÓ – ARTGROUP KFT.

STATIKA // STRUCTURE:
CSÁKVÁRI ZOLTÁN
– CSÁKVÁRI MÉRNÖKI IRODA KFT.

ÉPÜLETGÉPÉSZET // HVAC:
KAUDERER PÉTER
– BAUTHERM BT.

ELEKTROMOS TERVEZÉS // ELECTRICAL ENGINEERING:
KRÁMER TIBOR

KONSTRUKTÓR // CONSTRUCTOR:
HIGI BALÁZS – H-DESIGN KFT.

KERT- ÉS TÁJÉPÍTÉSZET // LANDSCAPE, GARDENING:
KUHN ANDRÁS
– GARDENWORKS

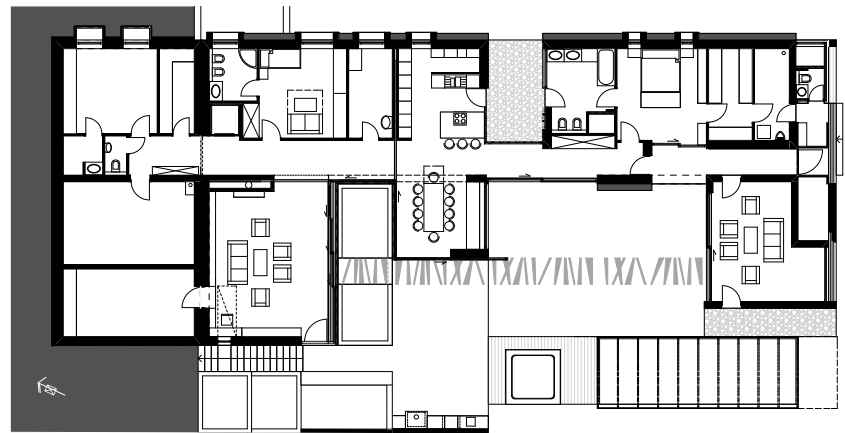
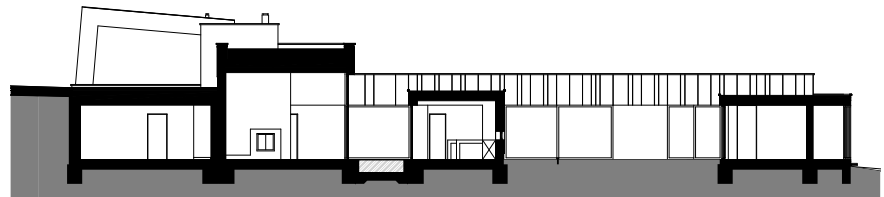
GENERÁLKIVITELEZŐ // MAIN CONTRACTOR:
FARKAS ZOLTÁN
– WOLF GENERAL KFT.

végiggondolt megtervezettségéről és kidolgozottságról. Eredményes volt a tervezők törekvése, hogy a ház a legapróbb részletekig megtervezett legyen – és annak is látszon: egyfajta dizájnközpontú építészet bontakozik itt ki, ami érthetővé teszi, hogy a ház valóban belülről kifelé építkezik, és még a kerti burkolatok és támfalak kialakításában, sőt a növények telepítésében is felfedezhető ez a kisebb léptékű kidolgozottság.

Egy villa tipikusan nem az az épület, amely kompakt tömeggel, takarékos terekkel és kis nyílásokkal készül – ez sem az. Alaprajzi kialakítása is tartalmaz némi redundanciát; méltányolható módon itt ez volt a megbízói elvárás. Ezzel együtt az épület a maga nemében környezet- és energiatudatosság szempontjából jól végiggondolt. Nem a passzívházas irányt követi, hanem a szabad levegőre való maximális nyitottság fenntartása mellett a terek funkcionálisan differenciált klimatikus kezelését célozza. A pihenő zóna helyiségei jól hőszigetelt és zöldtetővel csillapított hőingadozású, felülfűtéssel és -hűtéssel ellátott terei télen-nyáron jól szeparáltak és kellemes klímát nyújtanak. A nagy üvegezett felülettel rendelkező közösségi terek nyáron ki- és összenyithatók, árnyékolhatóak, a vízfelület párolgása által a mikroklímájuk hűvösebb, éjjel átszellőztethetők, a téli napos időszakban pedig zárt állapotban passzív hőnyereséget termelnek. A gépészeti rendszer levegős hőszivattyúval és napkollektorral, valamint egy napelemes rendszer csatlakozásának lehetőségével is fel van szerelve.

Az épület egy kívülről rejtett, sajátos, bensőséges, nagyon igényes mikrokörnyezetet teremt a telken belül. A telepítés következtében a tetőfelület nagy része is kerként jelenik meg, a természet részévé válik, így a lakótérhez kapcsolódó kerttel és a falakra is felfuttatott növényzettel együtt még a viszonylag nagymértékű beépítés ellenére is zöld szigetet képez a telek. Miközben maga a ház – legalábbis a külső környezete számára, és bármilyen illeszkedés kötelme elől – valósággal okkultálja, anyagtalantítja magát.

GREEN SUBMARINE MANSION IN BUDAÖRS-FARKASRÉT

The new mansion is an addition to the suburban streetscape featuring traditional detached houses: it is actually located beneath a „green carpet”. Architects with Artgroup, Csilla Nagy and Zoltán Tóth had the task to build it on an almost ideal site (northern street facade, slightly inclined and longitudinal lot sloping south-southeast), the client fully trusted them, financial means were unlimited to realize the highest standards, and there was enough time for the project, which all in all meant a fortunate constellation. The inclination of the terrain is not homogeneously or evenly divided along the length of the site, as it affects the northern third facing the street, and then more gently slopes down eastward. The concept of the design work may have focussed on a slight compromise on the ideal conditions. As the clients wanted a single-storey house, it was only viable at a deeper level than that of the street – in order to upkeep favourable garden connections –, designers made a decision to construct the whole building beneath the street terrain level, not only the living-communal functions. As a result of this, the flat roof of the house shall appear as a green roof.

